

naši odlikovanci

PRIZNANJE MESTNEGA SVETA ZVEZE SINDIKATOV LJUBLJANE

Stane Gričar

Nagrajenec je v delovni organizaciji Avtomontaža vseskozi aktiven družbenopolitičen delavec, predvsem pa tvoren samoupravljaec. Sodeloval je v vrsti komisij samoupravnih organov. Njegovo delo je še posebej pomembno na področju analitičnega ocenjevanja delovnih mest, delitve dohodka in osebnih dohodkov ter sredstev za skupno porabo. S svojim delom je nadomeščal delo profesionalne strokovne službe. Plod zagnanega, večletnega dela na področju samouprave, so številni interni samoupravni akti. Skromnost tovariša Gričarja člani kolektiva cenijo in je zato zelo spoštovan. Vse njegovo delo pri izdelavi samoupravnih aktov je bilo opravljeno brez denarnih povračil.

»Leta 1964 sem začel delati na analizah osebnih dohodkov, seveda obenem tudi na izdelavi aktov delitve in nagrajevanja. Vse to delo je bilo potrebno opraviti izven delovnega časa. Delitev, oziroma nagrajevanje je eno najtežjih področij dela. Z rastjo delovne organizacije je bilo vse več zaposlenih, s tem pa vse več želja, zahtev... V naši delovni organizaciji je že dolgoletna praksa, da je za posamezne naloge zadolžen tisti, ki se na problematiko najbolj spozna. Vseskozi smo delali timsko, saj en človek pri takem delu ne pomeni ničesar. Dobili smo tako podporo vodstva kot samoupravnih organov. Ob tem moram poudariti, da je v Avtomontaži demokratičnost zelo razvita.«

Skromni sogovornik nam je še povedal, da pač navkljub timskemu delu nekdo mora biti na »špicu« ter da priznanja ni pričakoval, saj je vedno smatral, da zadane naloge mora opraviti.

Sindikalna organizacija Litostroj

Sindikalna organizacija je bila od svoje ustanovitve do danes vedno nosilec naprednih političnih idej in odločitev pa tudi pobudnik gospodarskega razvoja podjetja in organizira-

nosti samoupravnih odnosov. Bila je organizator in nosilec udarniškega dela članov za izgradnjo novih obratov.

Organizacija ima 3300 članov, ki so organizirani v sedmih osnovnih organizacijah sindikata v temeljnih organizacijah združenega dela ter konferenci osnovnih organizacij sindikata. Sindikalna organizacija Litostroja je aktivno sodelovala v uresničevanju stabilizacijskih ukrepov, kar se odraža v stalnem povečevanju produktivnosti ter tako pogojenega osebnega standarda delavcev. Zavzeto je sodelovala pri usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov in ob tem posvetila posebno pozornost nagrajevanju delavcev z najnižjimi osebnimi dohodki.

Sindikalna organizacija je s svojim delovanjem zagotovila, da je Litostroj med prvimi uvedel 42-urni delovni teden, pozorno spremlja izvajanje potrebnih ukrepov za zagotovitev varstva pri delu, še zlasti pa se ukvarja z vprašanji socialistične politike. Uspešno so rešili probleme otroškega varstva za otroke svojih delavcev, razen tega pa omogoča svojim članom kulturno udejstvovanje, izobraževanje ter rekreativno dejavnost v najširšem smislu. Sindikalna organizacija je vedno vzpodbujala gradnjo stanovanj za delavce. Sindikalna organizacija posveča posebno skrb vzgoji mladine, njeni organiziranosti in vključevanju v samoupravni sistem. Obenem vzdržuje koristne stike s sindikalnimi organizacijami iz ČSSR, ZSSR in LR Madžarske.

Anica Okršlar

»V šišenskem družbenopolitičnem življenju delam intenzivno že od leta 1963. Bila sem odbornica, predsednik sveta za zdravstvo, 7 let republiška poslanka.« je kar nerada naštevala področja svojega dela. Ves čas najinega pogovora beseda ni in hotela steči o Anici Okršlar, o odgovorni laborantki v zdravstvenem domu Šiška — ves čas je govorila le o »njihovih prizadevanjih, o njihovem delu in težavah, o našem zdravstvenem domu...«

»Samoupravljanje se je v zdravstvu začelo uveljavljati pravzaprav šele po letu 1960. Spričo specifičnih pogojev, tako kar se tiče materialne osnove, kot same strokovne organiziranosti, ni šlo vse gladko. Bila sem prvi predsednik upravnega odbora in, kar je bilo še težje, predsednik tarifne komisije. Naš cilj je bil doseči sicer lepo zveneče načelo — plačilo po delu, ki pa je bilo v zdravstvu še precej oddaljeno. Uspelo nam je dvigniti osebne dohodke, uvedli smo pozitivne in negativne točke pri nagrajevanju. Začeli smo poudarjati skrb za zmanjševanje materialnih stroškov pri poslovanju. Tudi za »investicije« smo morali večji del sami skrbeti, saj je bila prostorska stiska nevdolžna. Adaptirali smo vrsto prostorov, ki so do tedaj služili osebju, nakupili smo novo opremo. Skušali smo rešiti naš najhujši problem — skrajšati čakalno dobo...«

Druga pomembna prelomnica v delu šišenskega zdravstvenega doma je bila vsekakor integracija v Zdravstveni dom Ljubljana. Neenotnost delitve dohodka in osebnih dohodkov, neenotnost financiranja nasploh — vse to je terjalo korenite spremembe. Z združitvijo pa so seveda prišli novi problemi — kako sedaj organizirati samoupravo.

Z delavskimi amandmaji so prišle zopet nove naloge, katerih velik del je zopet prevzela na svoja ramena naša prijazna sogovornica. »Precej je bilo odporov, osebnih interesov, ki so nas ovirali pri delu. Naši sestanki so trajali pogosto tudi po 7 in več ur. Organizirali

smo 5 temeljnih organizacij združenega dela po bioloških skupinah dejavnosti. Da pa ne bi hkrati zanemarili teritorialnega načela, bomo skupaj z občinami organizirali po teritorialnih enotah svete zavarovancev.«

Ne, na tako majhnem prostoru vam ne moremo napisati vsega, o čemer smo se pogovarjali s tovarišico Okršlarjevo. Čeprav bi bilo zanimivo izvedeti, kakšne težave imajo zaradi prostorske stiske, kako so organizirali delo delegacij, kako je z gradnjo novega zdravstvenega doma... Res, težav imajo še dovolj na zalogi. Toda tako, kot so rešili še vse do sedaj, se tudi teh ne bodo ustrašili. Dokler imajo v svoji sredi Anico Okršlar, ni razlogov za pesimizem...

PRIZNANJE SAMOUPRAVLJAVCEM

Dekorativna

Med dobitniki letošnjih priznanj in nagrad samoupravljavcem za izjemne dosežke pri razvijanju in utrjevanju samoupravnih družbenih odnosov je tudi Dekorativna, tovarna dekorativnih tkanin, Ljubljana.

Pri uresničevanju ustavnih dopolnil in novih ustav so pripravili analizo o izpolnjevanju pogojev za organiziranje temeljnih organizacij združenega dela. Ugotovili so, da zaenkrat še nimajo pogojev, da bi jih ustanovili, zaradi izredne medsebojne odvisnosti in povezanosti proizvodnega procesa. Zato so rešitve poiskali v drugi smeri, in sicer:

1. v neposrednem odločanju zbora delavcev OZD, ki odloča o zaključnem računu in delitvi dohodka, o perspektivnem in letnem planu, sprejemu statuta OZD, potrjevanju kandidatov in volitev v delavski svet in v skupščine družbenopolitičnih skupnosti,

2. v neposrednem določanju zbora delavcev delovne enote, ki odloča o ustanovitvi ali ukinitvi delovnih mest, o ocenitvi delavcev, o ukrepih za varstvo pri delu.

3. v neposrednem določanju delavcev delovne skupnosti z referendumom o združitvi ali pripojitvi k drugi delovni organizaciji, o razširitvi poslovanja itd.

Naslednja značilnost, ki pogojuje funkcioniranje samoupravljanja, so izredno organizirane in razvite oblike vsakodnevnega medsebojnega informiranja. Posebej je pomembna ugotovitev, da imajo zagotovljen sistem povratnega informiranja ter pretok informacij v celotni OZD.

Tak sistem samoupravljanja in informiranja je že doslej dal zelo ugodne rezultate, ki se kažejo ZS v boljših poslovnih uspehih v tovariških medsebojnih odnosih ter vzajemnem sodelovanju delovnih enot in strokovnih služb, v skrbi za delovne in življenjske pogoje delavcev.

ZLATI ZNAK SINDIKATOV SLOVENIJE

Janko Kotnik

»Odlikovanje Zlati znak je zame priznanje za dolgoletno delo v sindikatu, vendar pa sem bil izredno presenečen, saj takega priznanja vsekakor nisem pričakoval. Že preko 20 let sem v Unionu, kjer sem tudi predsednik centralnega ZS, 8 let sem bil predsednik sindikata v Unionu, sem tudi predsednik odbora sindikata živilske in kmetijske industrije v občini Šiška in član regijskega odbora sindikata kmetijcev, živilske in tobačne industrije. Skozi vsa ta leta nisem dobil nobenega poseb-